

О. В. Рябенков, ПАТ “Сумське НВО ім. М. В. Фрунзе”, м. Суми

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Бюджетування як одна з основних функцій системи фінансового контролінгу передбачає розробку, реалізацію та аналіз виконання бюджетів на підприємстві, що дозволяє підвищити рівень інвестиційної привабливості й конкурентоспроможності підприємства, удосконалити управління його вартістю, оптимізувати витрати тощо. Бюджетування розглядається як процес планування виробничо-господарської та фінансово-економічної діяльності підприємства на основі розробки, виконання, контролю та аналізу системи бюджетів, який охоплює всі сторони діяльності господарської структури, що дозволяє зіставити витрати і результати.

Важливо зазначити, що розвиток підприємства в цілому неможливий без комплексного підходу до організації бізнес-процесів. Необхідно розробляти та впроваджувати заходи щодо підвищення ефективності діяльності, вдосконалення методів управління, системи планування виробництва продукції, використання автоматичного проектування, покращення технічного рівня та якості продукції, що виробляється. У контексті розробки загальної ринкової стратегії розвитку промислового підприємства доцільно зосереджувати увагу на вдосконаленні методології “бережливого виробництва”, що передбачає мінімізацію непродуктивних витрат часу, матеріалів та енергетичних ресурсів при виробництві продукції, а також спрямування бюджету науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт на створення нового та удосконалення існуючого обладнання.

Розроблена та впроваджена система бюджетів є основою методики фінансового контролінгу на промисловому підприємстві. При цьому планування оптимального бюджетного сценарію доцільно розглядати як напрям удосконалення методики фінансового контролінгу на промисловому підприємстві.

Як основу для вибору оптимального бюджету можна використовувати один критерій (наприклад, рентабельність) і декілька. Вибрати оптимальний бюджет за допомогою одного критерію простіше, але цей спосіб складно застосовувати на практиці. Бюджети підприємства являють собою складну систему взаємопов'язаних елементів, тому для вибору оптимального бюджету пропонуємо використовувати такі показники, як рентабельність власного капіталу, коефіцієнт поточної ліквідності, величина чистого прибутку, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, величина економічної доданої вартості (EVA). Для визначення прогнозованої EVA необхідно на підприємстві розробляти та впроваджувати систему бюджетів, зорієнтованих на планування фінансових результатів та ліквідності. Можна припустити, що використання показника EVA у фінансовому контролінгу буде сприяти підвищенню якості оцінки

ефективності діяльності вітчизняних промислових підприємств. Поряд із зазначеними критеріями виділимо факторні ознаки – показники, які впливають на величину критеріїв. Це обсяг продажу, середній період погашення кредиторської заборгованості та обсяг поточних зобов'язань. Вибір саме таких критеріїв та факторів обумовлений цілями підприємства – сталий розвиток та прагнення до збільшення своєї частки на ринку.

Наступним етапом при виборі оптимального бюджету є оцінка результативних показників. Результативні показники виражаються в різних одиницях виміру – процентах, грошових одиницях, балах. Для проведення аналізу цих показників їх потрібно стандартизувати. Оптимальним є бюджет з максимальним значенням інтегрального показника збалансованості.

Таким чином, слід зазначити, що фінансовий контролінг має будуватися на підставі формування системи бюджетів та ефективного їх впровадження на підприємстві. Питання планування оптимального сценарію формування бюджетів досить важливе при розробці методики фінансового контролінгу на підприємстві. При цьому показник економічної доданої вартості відіграє важливу роль в оцінці ефективності діяльності промислового підприємства.